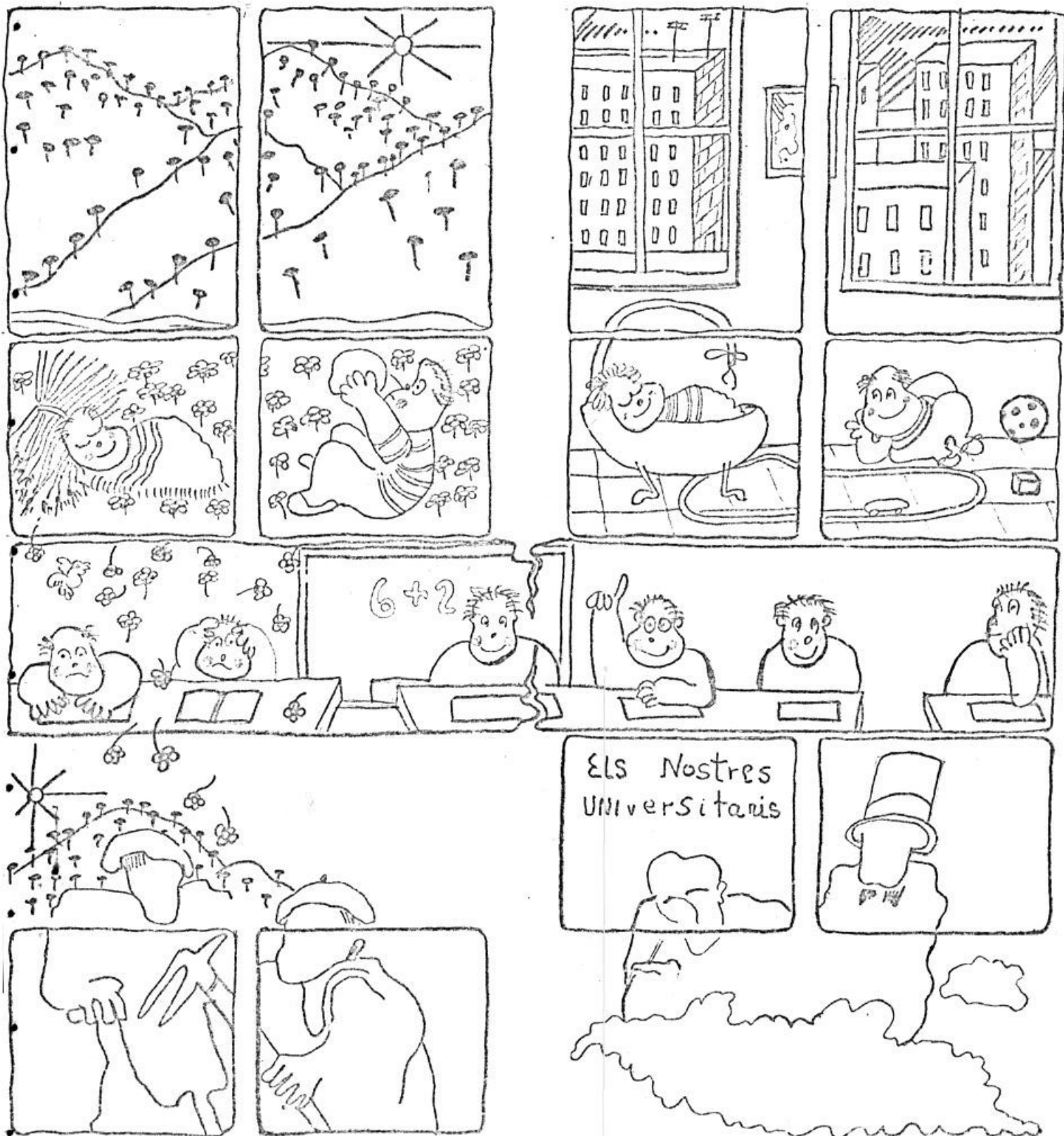

Flor de card

abril, 1980

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

UNA MICA D'INTRODUCCIÓ

Si us podeu veure d'alguna manera encoratjats a llegir el llarg article que se us presenta, ja s'haurà aconseguit un objectiu: apropar les tesis de Bourdieu i Passeron, reconeguts sociòlegs francesos, a la gent normal, és a dir a la gent, a part d'aquest immens grup de gent que, com veureu, "no ha tingut l'oportunitat" d'arribar a les aules universitàries.

Evidentment els motius no acaben aquí, puix també es tracta de descobrir als pares i recordar als mestres el paper tristíssim que fa l'escola, m'atreviria a dir que "tota" escola, d'avui i d'aquí (Quan dic "tota" faig referència a que, encara que pugui parèixer altra cosa, pam envant pam arrera, totes les escoles, ara i aquí duen als nins a un mateix lloc, ja siguin religioses o estatals, de pago o gratuïtes). Evidentment, si pares i mestres fossin conscients del ball que fan dansar als seus fills, segurament a la vila no hi hauria tanta apatia (m'imagín que, al manco una vegada cada mes, guardarien les energies que els diumenges es gasten en el futbol per cridar davant l'escola institució).

I una altra cosa que s'intenta és mostrar, (perdó mostrar no, perquè tothom ja ho sap) la incapacitat de reacció dels nostres universitaris, d'aquestes persones tan nostres, amb noms i llinatges que, havent nascut ben iguals que els seus veïns, (ja sigui per "naturalesa" o per carambola) han arribat o duen camí d'arribar-hi, a la possessió del segell diferenciador: tenc carrera. Segell que serà una espècie de carta blanca per poder: fer el sord, oblidar, "passar"... de tot el que no sigui "pròpia vida" o, en el pitjor dels casos, "propis interessos". Trista realitat, decepcionant... però també demostrativa de la perfecció, tant de muntatge com de funcionament, de la "màquina", peça clau de la qual n'és l'escola, que transforma, modifica, poleix... les persones, a tots nosaltres, per tal de fer-nos monstres amb capacitat de consumir, fotre, odiar...(hi podeu afegir tots els verbs que volgueu).

De què serveix tot això?. Si qualcú és capaç d'arribar a la fi de l'article, llavors poden passar dues coses, hi pot haver dues reaccions:

- la normal serà riure una mica i oblidar-ho, tal vegada qualcú s'enfadarà i aprofitarà per llevar pell -cosa sana; qualsevol excusa és bona per seguir fent "sa moneia" (allò de "no ver, no oir, no hablar"):-
- la utòpica (no passeu ànsia, no passarà) és la de posar miquetes, fer -poca o molta, així o aixà- feina de cara a un canvi social, a la creació d'un món nou tantes vegades desitjat. Salut !

El que s'intentarà demostrar és que la posició social i econòmica dels pares determina les possibilitats i el destí dels futurs estudiants, car l'origen social determina les possibilitats d'escolarització i també modes de vida i treball completament diferents (factores que intervenen en la configuració de la vida escolar de cadascun dels nins). De l'origen social en depenen l'hàbitat i la forma de vida corresponent; la quantia dels recursos i distribució dels pressuposts; i també la manera en què es sent la dependència de la família, factors tots ells que reforcen i accentuen encara més la diferència d'origen.

Origen i posició social, determinen en definitiva el camí del possible i futur estudiant. Per entendre'ns:

Si els pares són de classe privilegiada el fill obtindrà, jugant jugant (no es plantegen els estudis com a "feina") l'èxit escolar, l'accés a la universitat i la posterior consecució d'un títol que, junt amb les "deixes" familiars de seguretat li permetrà seguir éssent classe privilegiada, formar part de la élite que disposa i espargeix el poder. Té més "facilitat" com veurem d'assimilar la cultura que l'escola transmet.

Si els pares són de classe mitja generalment concediran a la classe d'élite un mena de beneplàcit incondicional mogut pel desig d'arribar-hi, un fort desig de que el seu fill arribi a la cultura, a la élite. Això de fet condicionarà al seu fill de cara als estudis; hi ha més "propensió".

I darrerament, si el pare és obrer sull, llavors pràcticament ja no hi ha res a fer; segons dades estadístiques, el seu fill solament tindrà dues possibilitats entre cent d'arribar a l'ensenyament superior.

Evidentment hi ha excepcions, però, alerta!, l'èxit d'uns pocs no ens ha de fer oblidar que, solament gràcies a unes aptituds excepcionals i a certes particularitats del medi familiar faran possible vèncer les desavantatges culturals. No ens enganyem, els seleccionats culturalment són els que ja hi estaven socioeconòmicament.

¿Quina és la postura dels estudiants davant d'aquesta realitat? Pareix ésser que s'hauria d'esperar certa reacció, però...

Les desavantatges inicials dels estudiants de classes inferiors que no foren víctimes de la eliminació, sofreixen una evolució, en virtut de la qual el passat social agafa la forma de passiu escolar; evolució que s'origina per la intervenció de certs mecanismes de substitució com són les orientacions prematures -quasi sempre per falta d'informació-, les eleccions forçades i l'estancament en els estudis.

Intentaré desenvolupar aqueix darrer punt mitjançant una mena d'exemple.

ELS NOSTRES UNIVERSITARIS

Potser nosaltres, els llorencins, a nivell global i considerant l'estratificació social realitzada en el pròleg, hauríem de considerar el darrer punt de manera una mica ampla, car exceptuant algun cas extraordinari ens fer bé de ple.

Seguint sempre a Bourdieu i Passeron podem dir que l'universitari llorencí es veu afectat -sempre de manera general- per la "passivitat escolar" considerada des de dues vertents:

D'una banda no deu acabar d'entrar dins el món universitari, dins la dinàmica de la universitat; encara que això és suposició puix faria falta una investigació local en aquest sentit.

D'altra banda -i aquí no feim suposicions- també és veu afectat per la "passivitat" en els transcurs dels seus estudis així com quan ha acabat; és a dir, es dediquen a no fer res o a guanyar els enlluernadors duros amb dedicació exclusiva. Dit d'altra manera, pensant amb determinada lògica, pareix ésser que els estudiants de les classes mitges i baixes, sobre tot, se n'haurien d'adonar del seu paper i de la seva situació diguem-la excepcional i que la seva condició d'universitaris hauria d'ésser com una espècie de revulsiu, una reacció decidida i activa contra l'estructura, amb clara militància en el camp sociopolític o, en darrer terme, en el camp estrictament cultural.

Pareix ésser que el fet de cursar uns estudis previs i, al manco, cinc anys de facultat hauria de servir per qualque cosa més -a nivell de poble- que guanyar més doblers que els seus companys que foren "eliminats" dels estudis; pareix que hauria de "marcar", que s'haurien d'amarar de certes inquietuds que, de segur, haurien de repercutir sobre l'estructura i l'ésser de la vila. Dissortadament hem d'usar el verb en potencial car la realitat és ben diferent i, a la vegada, ben decepcionant. Analitzem una mica la nostra situació.

UNIVERSITARIS LLORENCINS

Or. social / Estudis	DRET	CIENCIES	LLETRES	MEDICINA	FARMACIA	MAGISTERI
Agricultura					A. Femenias	
Obrers (normalment agric. + construc.)	B. Domenge (A) (F)	A. Jaume	A. Riera M (A) (NR) A. Melis R	J. Mesquida (NR)		A. Servera M. R. Soler M. Melis C. Marimón
Petits industrials i comerç	B. Sureda M. Caldentey	M. I. Pont	A. Pont	T. Bauzá (A)	A. Melis (A)	M. Pomar J. Ferrandez C. Mascaró (A) (NR)
Emprats (normal. bancs i ajuntament)		B. Galmés (A) (F) P. J. Galmés	P. J. Lluïl	A. Galmés (A) (F) A. Pont (A)	J. Lluïl (?) (NR)	
Prof. Lliberals	F. Ramis (NR)			F. Ramis M. M. Pont (A)	A. Pont (A) (F)	
Indistrials		M. Rosselló (A) (NR) A. Galmés (A) (F) M. Llinás				C. Quetgless (A) (F) I. Quetgless B. Quetgless (A) (NR)
Altres				A. Quetglas		

ALTRES UNIVERSITARIS	F. Ramis (EX)	A. Galmés J. Ramis (EX)	J. Perez (EX)
(Mestres)	J. Pont. B. Ferrer, J. Domenge, L. Galmés, I. Muñoz (EX), A. Garcia (EX), P. Lluïl (EX), A. Girart...		

a) Explicació del quadre:

La primera passa haurà d'ésser explicar una mica el quadre anterior.

Sota el concepte "universitaris" s'hi engloben els estudiants universitaris d'enguany i també gent que "ja ha acabat", senyalsitzats respectivament amb una(E) o una(A), tots ells nats a Sant Llorenç des Cardassar. També es senyalitzen (F) tots els que habitualment viuen fora, principalment a Ciutat però que normalment passen els caps de setmana a la vila; i amb un (NR) hi ha els que no es poden considerar relacionats amb la vila, ja sigui per viure a la Península o per estar arrelats a altres indrets. Tots els inclosos en aquest quadre, a més d'ésser llorencins són relativament joves, potser cap no sobrepassa els trenta-cinc anys. Cal remarcar que el (NR) pot no significar res en el sentit de desarrelament, de fet hi ha un universitari que viu a Barcelona i de segur està molt més "enterat" del que passa a la vila que molts dels que hi viuen; potser és una excepció.

El grup "altres universitaris" inclou gent no nascuda a la vila però de molts d'anys arrelada (EX) i també llorencins d'edat relativament avançada, de la primera fornada que en diuen; el fet d'incloure'ls en un quadre apart és per les dificultats de precisar l'origen social car aquells eren altres temps.

No hi ha inclosos, en el quadre, els estudiants d'altres "careres" com poden ésser Turisme i ATS perquè no tenen el rang d'universitaris, oficialment, encara que a la vila no es fan distincions d'aquest tipus i a la vegada, en un quadre apart s'hi inclouen els mestres per tenir actualment aquest caràcter.

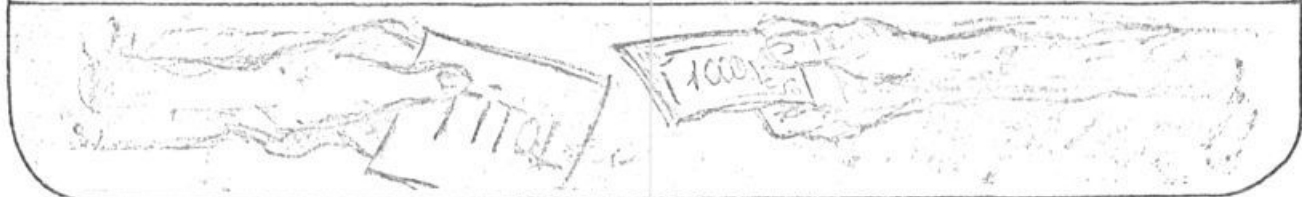
La línia puntejada en vermell potser determina la, sempre difícil a nivell de poble, estratificació social, a la part superior hi ha els estudiants provinents d'una classe mitja-baixa i a la part inferior els de classe mitja-alta

b) Algunes consideracions:

Realment, si es desconeguessen les tesis de Bourdieu i Passeron, descomptassim els (NR) -únics amb excusa vàlida- i les lògiques excepcions (Discreta militància a UCD de J.Pérez; certa participació ens els campaments parroquials de I.Quetgles i M.I.Pont i en els campaments del Centre d'Esplai de M.Melis, M.R.Soler, A. Servera i P.J.Llull. I també certa participació a nivell de Club Card de A. Servera, A. Garcia i P.J.Llull), la contemplació del quadre és vertaderament extasiant. Fora del camp estrictament professional -i encara seria discutible el sentit de certes "professionalitats"- no hi ha cap universitari que no es pugui considerar PASSIU TOTALMENT I ABSOLUTA davant la realitat sociocultural de la vila (no es parla d'ideologia, es parla "d'activitat"). És una situació tan deplorable com real. ¿Serveix de res, socialment parlant, el pas per les diferent facultats? ¿Estudiar, té altre sentit que no sigui guanyar més per poder consumir més?.

I no solament això sino que fins i tot hi ha postures reaccionaries enfront d'aquells que d'una manera o altra -no tot hom té la sort de poder passar per una facultat- intenten moure activitats de caire sociocultural a la vila; testimoni n'és l'article publicat a Flor de Card titulat "Per què?" (1.978), considerant que aquest article signat per A. Font és encara símptoma d'una mínima preocupació que els altres no han tinguda.

Sense que hi hagi el més mínim ànim de justificació de postures, -puix si altra gent intenta moure's, amb molta més raó ho haurien de fer els universitaris; intentaré mostrar que la passivitat esmentada no és "casual", que els nostres universitaris han seguit un determinat camí. Que fan el que està nanat!

FUNCIÓ DE L'ESCOLA

Una de les funcions de l'escola, com tothom sap, és transmetre coneixaments; però a més té una funció social: desfrescar, amagar els mecanismes ideològics de la reproducció de les condicions de manteniment de l'ordre social establert, o sigui, per mantenir les desigualtats socials, les classes socials així com ja estan repartides. A n'això l'escola ho fa de dues maneres:

- inculcant el sistema de valors de les classes dominants que donen els "seus" valors com a bons.

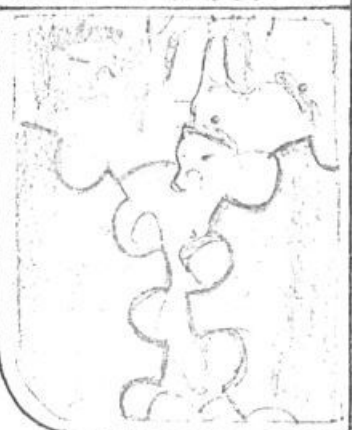
- seleccionant els individus segons determinats criteris culturals, els mateixos que "ja té" la classe dominant (ho es pinzellaré una mica més envant).

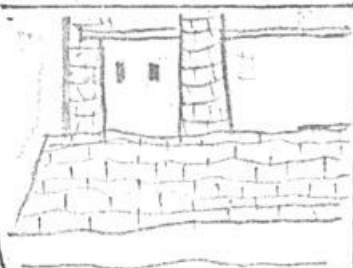
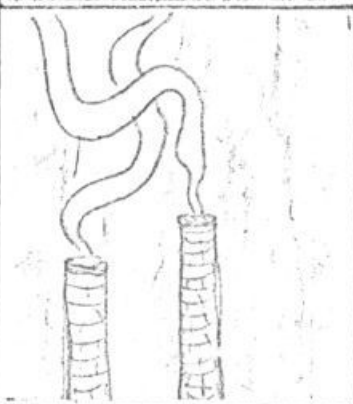
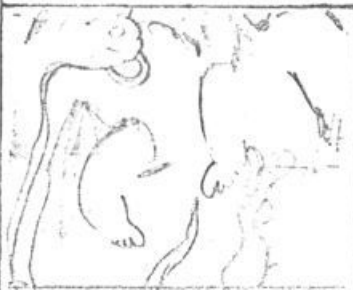
Potser tot això sona a faula i, en certa manera, a mentida perquè es pot pensar que si un nin "és llest" trionfa, que el que predomina són criteris escolars (bones notes) i res més. Davant això potser es podria dir: què es valora en els exàmens? qui determina els continguts?, qui determina les condicions que han de tenir per "ésser llest"?, qui examina?...

D'altra banda deixar el poder de selecció a la institució escolar no és més que una apariència, una sortida "bona i neutre", però, alerta!, sols aparentment. Les classes privilegiades "pareix" que se'n renten les mans, que abduquen la capacitat de transmetre poder i privilegis d'una generació a l'altra però és un engany puix sols sacrifiquen els interessos "tècnics" i encara en favor dels interessos socials; d'aquesta manera l'escola es converteix en mitjà reproductor i que, a més, amaga la funció que fa. Es així, idò, que la movilitat individual, aquest poder arribar allà on es vulgui -si el nin és "llest"- contribueix a la conservació de les relacions de classe al haver-hi una "selecció controlada" d'un nombre limitat d'individus i encara "modificada" de cara i per l'esforç individual. Prova clara n'és la passivitat esmentada.

Potser l'arma millor que té l'estructura així muntada és l'engany que porta la gent més perjudicada. Està tan ben estructurada la cosa que quan un nin no va bé a l'escola, quan no rendeix (pensau la classe de criteris que valora l'escola), en el millor dels cassos el que se'ls ocorre als seus pares és acceptar, per exemple, que el seu fill "no va bé en matemàtiques"; i ho diràn tan contents, sense temer-se'n que quan diven aquests mots també ajuden a l'estructura, que directament perjudica al seu fill, en tres ordres:

-potser ignoren que els resultats que obté el seu fill són funció directa de l'atmosfera cultural de la família, i transformen en destí individual -a ell no li van bé- el que és, de manera exclusiva, producte d' un procés educatiu, que aquaí "no anar en matemàtiques" podria molt bé corregir-se si el mestre o professor aplicava altres tècniques d'aprenentatge (actualment a certs col·legis de USA accepten com a normals a nins amb un C.I. d'un 0,50).

-d'altra banda, desinformat, com tothom està, del funcionament de la xarxa escolar, no tenen cap possibilitat d'enfrontar-se a l'autoritat dels mestres (que a dins l'escola representen el poder, les classes privilegiades) i conseqüentment treuen conclusions prematures i definitives (no va en...)

-i també, aprovant aquest tipus de judici, mostren al nín un determinat camí, li reforcen el ser "per naturalesa" d'una o altra manera.

Aquesta actitud d'adhesió passiva reforça el poder separador de l'escola de tal manera que l'autoritat legitimadora de la institució escolar pot reproduir tanquillament les desigualtats socials perquè les classes més desfavorides, massa conscients del "destí" i no gens dels camins que determinen aquest destí, contribueixen a la realització.

Centrem-nos una mica sobre el "com" realitza l'escola les funcions esmentades.

ELS MECANISMES

a) Desconsideració de les diferències d'entrada:

En el moment en que el nín entra, per primera vegada, en una escola ja porta un bagatge, unes experiències, uns coneixements, un vocabulari, un ésser en definitiva.

¿Portarà el mateix bagatge el fill d'un jornal·ler que fa vuit hores de feina i després cuida l'hortet. perquè li agrada i d'una dona que fa feina tot el dia, per exemple asseguda a una màquina de brodar que el que portarà el fill d'un metge, d'un mestre o d'un emprat de banc que juga una hora diària amb el seu fill i d'una mare que fa "sus labores" que són dirigir els treball de la casa i passejar els fills? ¿Quin bagatge valora l'escola?

De fet és ben clar que les desavantatges socials en converteixen en desavantatges escolars i aquestes en "naturals", i si no, pensem quina procedència social tenen els nins "atrasats" que hi ha a dins les aules escolars.

nins passen per un mateix embut, cosa que, vistes les diferències d'origen, ja seria injust; però el procés real no és encara aquest, realment els nins "bons" casualment provinents de famílies més o menys privilegiades, són més mimats i més atesos que no els atressats, casualment provinents de famílies modestes.

Això de banda, la situació dels pares també determina el futur des d'altres caires; possiblement el segon nin esmentat ja sap, de petit, que "haurà d'estudiar" (al manco fins a determinat nivell) tant si li agrada com si no, mentre que el primer sempre rebrà enutjoses referències a guanyar doblers i a la feina.

L'escola, al no considerar les diferències d'entrada, ja qui afavoreix?. Potser sobren comentaris.

b) Importància del llenguatge:

Un dels components del bagatge inicial de capital importància és el llenguatge; la llengua, el vocabulari determina unes categories, els dos infants esmentats no parlarien igual, no tendrien la mateixa estructura, la del primer seria més pobre més senzilla, més planera, la del segon molt possiblement seria més complexa, més rica en matisos de la cultura establerta. Quina llengua valora com a bona l'escola?.

D'altra banda està comprovat que l'aptitud per desxifrar i manipular estructures complexes -que són objecte d'aprenentatge a l'escola- depèn en gran part de la complexitat de la llengua transmesa per la família.

Capitol apart mereix el problema que, relacionat directament amb el punt anterior (no oblidem que el pensament és una estructura) hem patit, patim i patirem els llorencins; faig referència al fet d'haver d'estudiar, d'anar a escola amb una llengua que NO és la nostra i que, per tant, no hem mamat, i que en certa manera ens fa "anormals", car patim forçosament això que els sociòlegs anomenen "diglossia".

DIGLOSSIA = situació socio-lingüística en que un idioma o parlar Alt (A) és usat per a funcions formals (educació, literatura, religió...) i predominantment en l'ús escrit, enfront d'un idioma o parlar baix (b) utilitzat per a funcions informals (temes familiars, comunicacions espontànies...) generalment orals

c) Sobre el gust i refinament:

La llengua també forma part d'una esfera més ampla, la cultura entesa com a estil, gust, refinament... una cultura que és habitual en els nins de les classes altes i que l'escola valora com a bona. Els nins provinents de les classes mitges i baixes solament arribaran a ella mitjançant esforç continuat d'adaptació.

d) Persistència de la influència de l'ambient familiar:

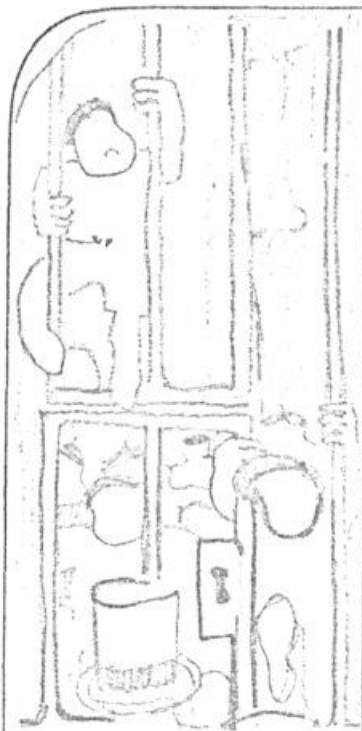
Com es pot veure, l'ambient familiar és punt clau, i no solament a l'hora d'entrar i adaptar-se al sistema, sino al llarg de la "carrera" d'estudiant. Es clar que més que a l'ambient econòmic faig referència a l'ambient cultural; no oblidem que en aquests darrers anys i de diverses formes, laguna gent ha guanyat molts de duros i això no implica haver canviat gusts, vocabulari i costums, malgrat adesiara ho intentin i massa vegades amb poc encert.

El que sí fa el factor econòmic és apropar la possibilitat de canviar de domicili i d'aquesta manera atracar-se al món dit cultural, on hi ha més possibilitats de contacte amb la cultura de les classes privilegiades.

Això de banda, ¿heu pensat mai on estan situats els "col·legios"?; en els barris populars, tal vegada?. ¿A quins pobles hi ha instituts? ¿Qui vos pareix que tindria mes bon pagar desplaçaments i estàncies, un "empleat", "professio-nal" o "empresari" manacorí o un mig pages-mig jornaler llo-rencí o carrioner?. Les respostes són vostres.

I ara, posau-vos una mà en el pit i contestau, ¿Les "escoles" (sobre tot aquestes que tots pagam per assegurar la "llibertat d'elecció dels pares" (??)) estan on hi ha la gent més necessitada o on hi ha més duros?; ¿els col·legis estan muntats en funció del "servei" o del "negoci"?

De moment, idò, com podeu veure -i pareix ésser que per molts d'anys- no tots els nins tenen les mateixes possibilitats. El néixer a una casa o a l'altra determina, amb gran mesura, si pot a no arribar a ésser una persona de poder, de elite.

Els sedassos formals pels quals haurà de passar l'estudiant són unes notes i qualificacions que no solament accentuaran les diferències socials i escolars sino que les transformaran en naturals, com si els fills de famílies modestes fossin "per naturalesa" poc intel·ligents i amb incapacitat de seguir estu-
dis, mentre que els fills de famílies afavorides fossin "per naturalesa" llests i estudiosos; uns exàmens "fets a mida" per una determinada gent i de cara a la mateixa determinada gent; i uns títols, diferenciadors de classes, que s'atorgaran a tots aquells que, amb molt d'esforç (obers) o jugant jugant de manera més o manco dissimulada (c. altes) hauran seguit el llarg camí d'adaptació a unes idees i motlles prefabricats per la gent que està a dalt. Evidentment aquesta "adaptació" és la que manté adormissats als nostres estudiants.

POSSIBLE SORTIDA

¿Quina seria la sortida a n'aquesta benvolguda o deplorable (depèn des d'on es mira) situació?

Un sistema de beques perfecte i la implantació de la gratuïtat de l'ensenyament a tots els nivells (inclòs preescolar i parvulari) no bastaria, puix com apunta José Luis L. Aranguren també n'és factor determinant la "imatge" (mentalitat) que els estudiants i llurs famílies es forgen de l'esdevenir estudiantil.

Bourdieu i Passeron apunten el que segueix:

"Un sistema d'educació ha de complir entre d'altres funcions la de produir individus seleccionats, i jerarquicament seleccionats, d'una vegada i per a tota la vida. Pretenir, per aquesta lògica, que es compti amb els privilegis o les desavantatges socials i pretendre jerarquitzar els subjectes d'acord amb el seu mèrit real, és a dir, segons els obstacles vençuts, suposa, si portem el nostre raonament fins a la fi, és a dir, a l'absurd, bé adoptar la competició per categories (com a la boxa), bé com a l'estimació dels mèrits a l'ètica kantiana, l'avaluació de les diferències algebraïques, és a dir, de les patituds socialment condicionades, entre el punt de partida i el final de la carrera escolar; això és una modificació del rendiment escolar basada en una classificació dels "handicap". .../..."seria adient examinar no el grau de rendiment-puntualment aconseguit, sino la relació d'aquest amb el punt de partida, situat a major o menor altura; observar, no un punt, sino la inclinació de la corba..."

Evidentment això implicaria un canvi d'estructuració de sistema encaminat a que tots els nins tinguessin "realment" les mateixes oportunitats. Semblant hipòtesi no és totalment utòpica; la política escolar de les democràcies populars ha aconseguit afavorir l'accés a l'ensenyament superior de les classes més humils.

D'altra banda també apunten:

"...les temptatives d'igualitarisme es quedaran en pura teoria mentre no siguin efectivament abolides les desigualtats mitjançant l'acció pedagògica."

A més de l'aplicació d'aquesta pedagogia que anomenem racional, també remarquen la necessitat de la democratització de l'ensenyament, democratització entesa en el sentit de:

"Ensenyança democràtica és aquella que es proposa com a fi incondicional el permetre al major nombre possible d'individus apropiar-se, en el mínim temps possible i de la manera més completament i perfecta possible, del major nombre possible d'aptituds que constitueixen la cultura escolar en un moment determinat, es veurà que tal definició de l'ensenyament s'oposa tant a l'ensenyança tradicional, orientada a la formació i a la selecció d'una élite de gent de bona família, com a l'ensenyança de tipus tecnocràtic, abocada a la producció en sèrie d'especialistes en funció de la demanda..."

En definitiva, la sortida que proposen Bourdieu i Passeron ens ve determinada per la interrelació, en l'aplicació pràctica, de la pedagogia racional i la democratització, ambdues mínimament expinzellades. I conclouen dient:

"En absència d'una pedagogia racional que posi en marxa tots els medis per neutralitzar l'efecte i continuar, de l'escola primària a la Universitat, l'acció dels factors socials de desigualtat cultural. La voluntat política de donar a tots iguals oportunitats escolars no podrà fer desaparèixer les desigualtats reals, enc que contàs amb tots els mitjans institucionals i econòmics; i, d'altra banda, una pedagogia vertaderament racional, és a dir, fundada sobre l'estudi sociològic de les desigualtats culturals, contribuiria, sens dubte, a aminorar les desigualtats entre l'Escola i la cultura, però no podria endinsar-se realment en els fets si no es donaven totes les condicions d'una democratització real en el reclutament de professors i alumnes".

NOTA IMPORTANT: Aquest sentit de "democràcia" no té res a veure amb la que ens volen esbossar amb el "Estatuto de Centros Escolares"

Per a la redacció d'aquest treball s'han consultat els llibres següents:

AVANCINI, G.- "La pedagogia en el Siglo XX".- Ed. Narcea.

Madrid, 1977. Pàg. 125-136

BOURDIEU, P. i PASSERON, J.C.- "Los estudiantes y la cultura"

Ed. Labor. Buenos Aires, 1973 (A ell pertanyen tots els paràgrafs escrits a un espai no enumerats)

COLOM, A.J. i col.laboradors.- "Lectura del discurso pedagógico actual".-Ed. Embat. Palma, 1979. Pàg.

43-55 (A ell pertany el paràgraf enumerat amb (1)).

GRAS, A.- "Sociología de la educación. Textos fundamentales"

Ed. Narcea. Madrid, 1976. Pàg. 201-211.

Dibuixos: GUILLEM NADAL Texts: GUILLEM PONT

una pregunta

Un cop haver llegit els articles "el batle parla" i "anàlisi del psoc" continguts en el passat "flor de card", vaig agafar paper i llapis, desitjava contestar a tanta inexactitud, però ho vaig deixar refredar.

Una quinzena de dies després ho vaig tornar llegir, hi vaig tornar veure inexactituds i, sobre tot, tòpics, paraules apreses de memòria i amollades a qualsevol indret de les frases. Em va tornar venir la temptació d'escriure, mostrar, dir altres caires... però també vaig llegir els silencis d'altra gent i... a qui ajudaré o perjudicaré amb els meus mots?, evidentment els més beneficiats són sempre els qui no gosen dir res mai, aquells que no es volen engrunar els dits, que prefereixen brufar orelles a dins el cafè quan ningú no té oportunitat de contestar, als qui estimen més riure a rera la cortina estant; veritablement és una postura molt còmode (fins que la gent els cali, clar!).

Amb tot i amb això, hi ha una pregunta que no puc deixar, aqueixa: ¿Sr. Batle, què enteneu vos per "agua de borrajas" quan parla del plet? (Agraïria contesta pública. Ah!, evidentment també teniu el dret d'amar el cap, com tantes vegades s'ha fet, i no dir res).

un pensament

El proppassat dia 4, i veient el film d'en Miquel Rosselló "El clot del fons" basat en la novel·la de n'Antoni Mus, vaig pensar i donar voltes als papers que desenvolupava cadascun dels artistes en el film i en la vida real. I no sé ben bé perquè vaig pensar: ¿si venia un altre 36, què passaria?. No vaig dubtar gens ni mica, vaig intuir clarament qui serien els qui beuriem oli de ricí, i qui serien els qui s'haurien d'amar si no volien passar pel mateix forat que l'amo en Bernat Carbó (per exemple) o que haurien de fugir a l'atropellada com l'amo en Guillem Mec (per exemple)... i fins i tot la intuïció em va assenyalar noms de possibles -de demostrada potencialitat possible- botxins.

Vaig fotre, de la manera més ràpida que vaig poder, grapada a pensament i intuïció, i vaig tirar el bolic tan lluny com vaig poder. Ben aviat altres pensaments ocuparen el seu lloc.

guillem pont

BOSCH I MASSANET
sastre

pça. mercedaris, 1-1r-2a
tèl 21 52 65
ciutat
sucursal al
carrer de la creu, 9
sant llorenç de cardassar

LA
EQUITATIVA

BERNAT POLIT

subscriviu-vos a
flor
de card

la millor revista del poble

assegurances
ALFA
màquines de cosir

Cardassar, 17

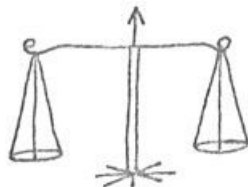
espipellades

j. cortès

Hem consultat diversos sectors del poble i ens han dit que d'ençà que han canviat el servei de recollida dels fems els carrers estan més nets, i els nous encarregats no fan renou. Enhorabona als recolectors.

A la darrera revista el batle va demostrar que tenia un gran sentit de l'equilibri: com que els "sabuts de sempre" únicament diven les coses dolentes, ell, per equilibrar la balança, només va dir les bones.

També va dir que:
"ell és s'únic que té consciència d'esquerres;
que no pot estar demanant sempre seguit a sa gent;
que suposa que se deu fer "qualqué" obra clandestina;
que ningú no domina s'Ajuntament;
que sa biblioteca pràcticament ja està montada".
Quines coses que diu el nostre batle! Eh?.

A vegades un té un aparell usat que no ha de menester; o li agradaria llogar una casa o un bocí de terra; o vendre una bicicleta o comprar un cotxe de segona mà, per no dir una altra cosa; ...

Si a tot això un ho ha de fer a través d'un intermediari li costa un ronyó. A més, és molt possible que a un li sobri una cosa que un altre ha de menester i cap dels dos se'n temí.

A tots els que se trobin en aquesta situació, FLOR DE CARD els ofereix gratuïtament les seves planes per fer ho sobre als possibles interessats.

Us podeu dirigir a la fusteria de Ca'n Guillem Quina, al Carrer "des Pou".

A l'homenatge a Mn. Galmés, després de les paraules d'alabança envers el CARD pronunciades per Josep Maria Llompart i Jaume Fuster dins el saló d'actes de l'Ajuntament, quedàrem fortament emocionats: feia estona que a dins la Sala no se xerrava tan be del CARD. Llàstima que les paraules amables sempre hagin de venir de fora!

"encontre d'escriptors en llengua catalana"

L'Associació d'Escriptors en llengua catalana, composta per gent del País Valencià, el Principat i les Illes, com a cloenda del seu IV Congrés, celebrat enguany a Mallorca, volgué dedicar un petit homenatge a Salvador Galmés i vengué a passar un dia amb noltros.

Els va rebre un grup del Card, organitzador de la diada, i el batle, qui els convidà a un refresc a l'Ajuntament. Abans els dirigí unes paraules de benvinguda que foren contestades per Josep Maria Llompart, que donà les gràcies a l'Ajuntament i al Card. En Jaume Fuster, secretari de l'Associació, proposà públicament que cada escriptor enviàs un llibre per augmentar la biblioteca del Card, cosa que fou acceptada pels assistents.

Tot seguit es dirigiren a "Ses Sitges" on, després d'escoltar algunes "jotes", copeos i mateixes cantades per l'amo En Toni Fai i En Pep de Son Berga i ballades pel Card en Festa, s'empassaren un bon dinar mallorquí.

A la tarda, a la Rectoria, en Josep Maria Llompart parlà sobre el capellà Capirró, i en Miquel Rosselló projectà "El clot del fems" i "el Garriquer". El Card obsequià als escriptors amb una reedició de la revista que fa anys es dedicà a Mn. Galmés.

Sembla que se n'anaren contents.

j.c.

SEMBLANZA DE GUILLERMO GALMES "CONÉ"

Guillermo Galmés (Maestro), se caracterizó hondamente por una profunda sencillez y humanidad. Galmés fué ante todo, un hombre ejemplar en todas sus facetas. Amante siempre de apreciar y cultivar las facetas vitales; era la suya una vida cuajada de plena actividad, creación humana, educativa, deportiva, tanta y tantas virtudes que podían enumerarse.

El maestro Galmés poseía una gran valía humana e intelectual demostrada en su enorme flexibilidad de adaptación en el trato con todo tipo de personas, dispuesto siempre y en todo momento al diálogo y a la convivencia. Trabajador al máximo, su vida respondió perfectamente a lo que debe ser un buen profesional -en la escuela, en el deporte, en la tertulia con sus amigos. Otras características suyas eran: sensibilidad, dulzura, bondad, caballerosidad -cualidades innatas en Guillermo Galmés; cualidades que supo potenciar y poner al servicio de un buen quehacer docente, social, etc., sabiendo impregnarlos, con un sello a sus alumnos y amigos -que aún sobresalen- de este marcado signo que les imprimió.

Tenia un gran sentido de todo lo humano, lo trascendente y lo espiritual; todo estaba apegado a su vida.

Guillermo Galmés fué para todo el pueblo el maestro, el amigo, el compañero, el deportista, en suma el hombre amante del contacto humano, de la seria mirada, de la rectitud, de la risa franca. "Trabajad y trabajad; -decía a sus alumnos- primero es el estudio. Estudiar, después descansar, no os entregéis a la vida fácil y plácida sin antes haber cumplido con vuestro deber". Estas fueron sus máximas que consiguió inculcar en sus educandos.

Fué, este educador, consciente de que dentro de la enseñanza que impartía, -no me refiero sólo a la escuela- sino también a las enseñanzas y consejos que daba a sus futbolistas; lo más importante era la educación en su sentido más puro; no deseaba para su pueblo grandes profesionales, sino más bien "hombres" en el sentido de la palabra.

Su labor educativa sobrepasó las directrices que le marcaban los tiempos en que vivió; se esforzó por educar y orientar a la juventud. Su recuerdo perdura, ya que me consta como alumno, su labor todavía es recordada.

Guillermo Galmés nos transmitió -a sus alumnos- muchos y buenos conocimientos y lo que es más importante enseñaba actitudes vitales. Amaba a los niños y se entregó con amor a su educación y formación humana, como los mejores profesionales.

Pocos años -42 y unos 18 de enseñanza- fué su paso por la tierra; pero fueron suficientes para transformar a la juventud que pasó por sus aulas; y a su pueblo natal, en el que estuvo dos cursos.

La vida y la obra de Galmés fué un modelo de caballero, consciente de tener un quehacer en la vida; ejemplo de persona, su entrega total a la cultura al deporte, la educación, higiene, etc. Sin dudas es digno de admirar por las generaciones del presente y del futuro de San Lorenzo.

Un alumno de D. Guillermo Galmés

ELECTRODOMESTICS

I

FONTANERIA

ORDINAS - FEBRER

Major, 22 - T. 569100

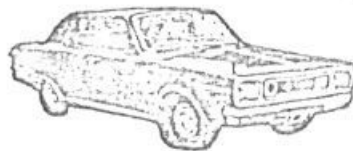

AUTO - ESCUELA GILI

DIRECTOR: PEDRO GILI TOUS

C/ Gran Via, 42 - Teléfono 56 22 31

ARTA (Mallorca)

Francisco Umbert Perelló

CA'N XESC

Reparaciones Eléctricas del Automóvil

c/ Clavel, 20 — Teléf. 56 90 67

SAN LORENZO (MALLORCA)

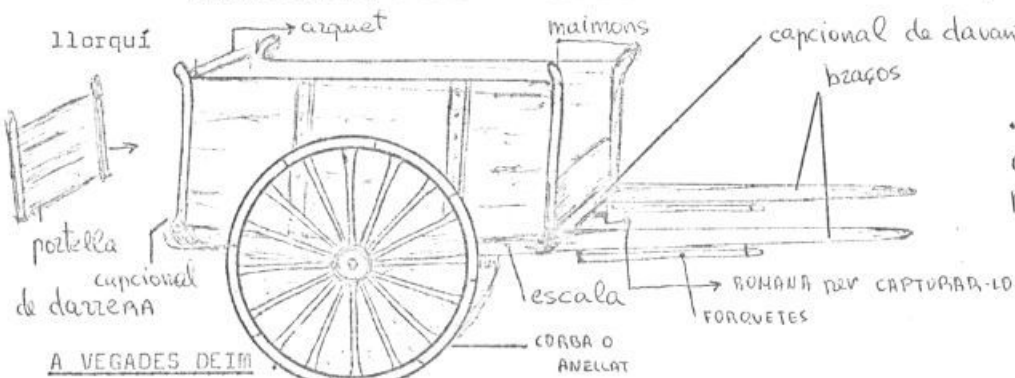

-TOT TE UN NOM-

Una vegada vistes ses parts de sa roda i sa manera com se feia, passarem a anomenar ses peces des carro sencer.

Un carro, segons el Diccionari Alcover-Moll, "és un vehicle format d'una postissada horitzontal amb baranes o sense muntada damunt dues rodes i proveïda d'un espigó o dos braços per enganxar-hi una o més bísties que l'estirin; i serveix per al transport de persones i principalment de coses feixugues o voluminoses".

Aquest dibuix vos informarà del nom de cada una de ses parts des carro ma-

. CARRO DE "BANDES"
amb sol de
posts

" TREURE ES CARRO " - Vèncer grans dificultats, arribar a sortir d'una situació difícil.

" ENCALLAR ES CARRO " - Trobar-se amb grans dificultats i no sortir-ne.

" EMPINAR ES CARRO " - Donar una bona renyada a quelcú, o sortir-li malament.

" DEIXAR CORRER ES CARRO " - Deixar que ses coses vagin de qualsevol manera.

REFRANYS :

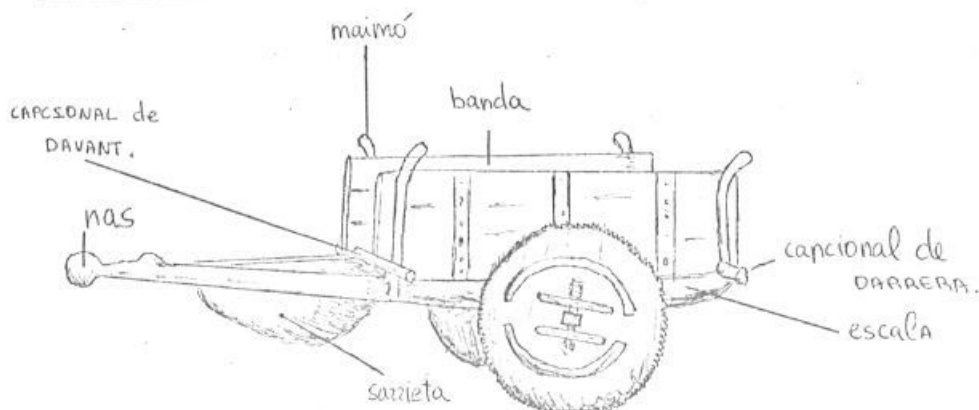
" ELS CARROS NO CONEIXEN L'AMO " - els han d'estar alerta que no encloguin o no passin per damunt el qui les mena.

" CARROS DE REI, LLEBRES AGAFEN " - això vol dir que el poder i els dobbers ho aconsegueixen tot.

" PERQUE EL CARRO MARXI, CAL UNTAR SES RODES " - Per obtenir alguna cosa cal donar diners o fer presents.

- CARRO DE RODA PLENA MAIORQUÍ -

- PONENT -

MONSTRES

Dámaso Alonso
(De "Hijos de la ira".)

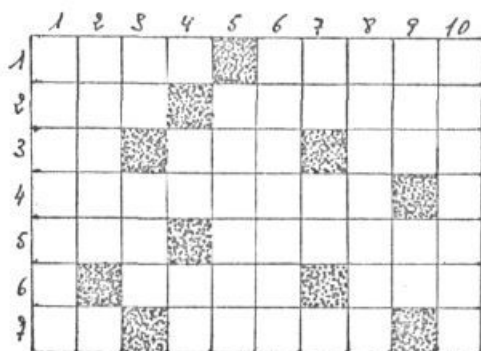
Cada dia res aquesta oració
en aixecar-me:

Oh Déu,
no em turmentis més.
Digues-me què signifiquen
aquests espants que em rodegen.
Estic envoltat de monstres
que em pregunten mudament,
igual, igual que jo els interrogo a ells.
Que potser et pregunten,
igual que jo debades pertorb
el silenci de ta nit invariable
amb ma interrogació esquingadora.
Sota la penombra dels estels
i sota la terrible tenebra de la llum solar,
em sotgen ulls enemics,
formes grotesques em vigilen,
colors feridors m'estan estenent llaceres:
són monstres,
estic envoltat de monstres!

No em devoren.
Devoren mon repòs anhelat,
em fan ésser una angúnia que es desenvolupa a
si mateixa,
em fan home,
monstre entre monstres.

No, cap tan horrible
com aquest Dámaso frenètic,
com aquest centpeus groc que clama vers tu
amb tots sos tentacles embogits,
com aquesta bèstia immediata
transfosa en una angúnia fluent,
no, cap tan monstruós
com aquesta fera que braula en direcció a tu,
com aquesta incògnita estripada
que ara t'incorpa amb gemecs articulats,
que ara et diu:
"Oh Déu,
no em turmentis més,
digues-me què signifiquen
aquests monstres que em rodegen
i aquest espant íntim que gemega cap a tu en la
nit".

Traducció: Pere Josep Lluï

HORITZONTALS.- 1-Denominació donada a les cantatrius de renom. Punter. 2-Greix. Far. 3-Consonants. Adverbi. El pla de nivell que ateny una cosa. 4-Arbre de la família de les rosàcies. Símbol químic del carboni. 5-Etilè. Glaçada. 6-Símbol químic del sofre. Superior d'un monestir. Contracció.(r) 7-Símbol químic de l'alumini. Boigs. Vocal. **VERTICALS.-** 1-Dolçor, qualitat de dolç. 2-Illa. Consonant. 3-Alcohol, (esperit de..). Deessa. 4-Vocal. Grau d'elavació d'un so. Que re porta utilitat. 5-Lloc de molt de fang. 6-Canyís. 7-En castellà: anar. Article. Consonant. 8-Sarrons que es penjen als morros dels cavalls. 9-Nom de lletra. Contracció. 10-Acció de rascar.

si lleu... per m.g.

C O S T A I L L O B E R A
I R T A L R S P L Q J L M
A E G A D E M E L O L L O
A C I T M R O M E L O S B
R I B L A A E R R I B E R
R T A B R L R E N Z R S I
T G L M N R V A S T V P T
L R M O L D C A G R C R R
X I R S C T L M L A P I O
T R P L A S T R O L L U S
O M A R S I R A S D L L T

E N D E V I N A L L A

Animal de mala casta
Que menja i no paieix,
De tant que s'enredoneix
Neix femella i se mor mascle.

F U G A D E V O C A L S

S. F..N. .S S.NT. . .SS.NT.

Els cognoms de deu escriptors en llengua catalana.

SOLUCIONS

•VINASSA I VINSA ES VNIEJ AS

UNA PAPARRA.

A S I V R O L A
D E L I A B A V S
A V L E G E T E
C R E Y N O D O C
S W R N A T A L
A R O L A F A R O L A
E M I C A V I O

L A
U L A
I A C
R G C O L O W
p A V A G
S E R A
R E R I B E R A V L
E M
L O C O
L S L
A V E B O L L I V I S O C

M A X I M E S Y P E N S A M E N T S

Uns saben com escriuen; altres escriuen axí com saben.

No te fies d'aquells que fan tot lo contrari de lo que predican; que encenen un cul de ciri à Deu mentres fan unes coranthores à n'el Dimòni; que se mudan sa casaca segons es papè que represntan y que venen favòs públicament y à racó. Aquets son es sarts que saben navegà entre dues aygos y que solen trèure ganga de tothom.

Tota causa per dolenta que sia sempre té defensós; emperó una mala defènsa fa més mal qu'una bona acusació.

No t'abaixis may à disputá amb sos homos baxos perque te posaries à n'es seu nivell.

Ses indecències sempre ofenen à s'indecent que les comet.

Sa vanidad es una malaltia que se pren; aquell que se pensa estarne net tal volta en bull de febre.

Coses de
"L'IGNORÀNCIA"

Al ple del mes de febrer s'acordà que se canviarien els noms dels carrers; l'Ajuntament feria una proposta, l'exposaria i les persones o entitats que volguessen modificar-la ho di-rien i les seves opinions s'estudiarien al ple del mes vi-
nent. Així es va fer.

Pel març, mes en què s'havia de fer la proposta definitiva, inexplicablement, no se'n parlà.

Al ple de l'Abril es posà el tema damunt la taula però els regidors no s'entengueren i ho deixaren pel mes de maig.

Ha passat el ple de maig i tampoc no ha estat a l'ordre del dia. Ja duim tres mesos de retràs sobre el que s'acordà pel febrer.

Preguem perquè no passi com amb el bolletí informatiu, que ja fa un any que s'aprova editar-lo i encara no n'hem vist cap.

Josep

darrera plana

FLOR DE CARD, bolletí-revista del Card, centre cultural de Sant Llorenç des Cardassar, carrer Mn. Galmés número 67.

Abril de 1980. Número 45.

Dipòsit legal: 765-73

Edita el Card

Director: Bartomeu Domenge i Amer.

TAULA

Portada

2	Els nostres universitaris -texte- -dibuixos-	Guillem Nadal Guillem Pont Guillem Nadal
14	Una pregunta, un pensament	Guillem Pont
15	Espipellades	Josep Cortès
16	Guillermo Galmés "Conié"	Un alumno
17	Tot té un nom	Ponent
18	Si lleu	M.G.
19	Darrera plana	

COL.LABOREN A la confecció Elisabet Nicolau; a la tresoreria i difusió Guillem Quina.

NOTA Els articles apareguts en aquesta revista sols expres-sen l'opinió dels seus propis autors.

S'han fet tres edicions diferents de l'obra de Mn. Galmés; Don Martí va publicar una visió personal de la història de Sant Llorenç;

Fa vuit anys grossos que s'edita una revista sobre temes re-lacionats amb Sant Llorenç;

El Centre d'Esplai ha editat alguns reculls de memòries;

L'Escola ha publicat algunes revistes;

Hi ha estatuts del Club Card, Centre d'Esplai, Centre Cultu-ral, societats esportives;

.....

L'Ajuntament, de tot això NO TE RES. Ha estat publicat per llorencins o sobre coses relacionades amb Sant Llorenç, i a l'Ajuntament NO LI INTERESSA.

Em fa empegueir. Què feis comptes posar a la Biblioteca?

Josep cortès